

Miljøafdelingen
2019

§16a Miljøgodkendelse (ikke IE)

Tronagervej 25, 4242 Boeslunde

Husdyrbrug med årssøer, smågrise og slagtesvin

Indhold

Indhold	2
Resumé.....	5
Afgørelse og godkendelsesvilkår	5
Vilkår for miljøgodkendelsen	6
Generelle vilkår	6
Godkendte Staldanlæg og Gødningsopbevaringsanlæg.....	6
Produktionsarealets størrelse	6
Vilkår -drift	7
Gødningsopbevaring og håndtering	7
Ventilation	7
Vask	7
9. Affaldshåndtering, olie, kemikalier m.m.	7
Vilkår - gener	8
Skadedyr	8
Lugt	8
Støj.....	8
Vilkår- ophør af produktion	9
Uheld og risici	9
Offentliggørelse og klagevejledning	9
Høring.....	9
Offentliggørelse	9
Klagevejledning.....	9
Betingelser mens en klage behandles	10
Søgsmål	10
Miljøteknisk redegørelse og vurdering	10
Indledning	10
Lokalisering og planforhold.....	11
Husdyrbrugets anlæg	12
Produktionsareal og dyrehold	12
Gødningsopbevaring og håndtering	14
Ventilation	15
Energi- og vandforbrug.....	15
Energiforbrug	15
Vandforbrug.....	16
Spildevand.....	16

Affald og kemikalier	17
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	18
Lugt	18
Transport	19
Støv, støj skadedyr og fluer	20
Ammoniakemission og naturpåvirkning	22
Påvirkning af natur	22
Samlet vurdering	24
Driftsforstyrrelser og egenkontrol	24
Uheld og driftsforstyrrelser	25
Anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT)	25
Råvarer	26
Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	26
Ammoniak	26
Staldteknologi	27
Management	27
Kommunens vurdering af BAT	27
Alternativer løsninger og samlet vurdering	28
Ophør af husdyrbruget	28
Alternative muligheder	29
Samlet vurdering	29
Bilag 1 Ansøgers miljøkonsekvens rapport	30
Bilag 2 Beredskabsplan	32

STAMOPLYSNINGER

Virksomhedens navn

Anders Nyvang Andersen

Produktionsadresse

Tronagervej 25, 4242 Boeslunde

Matrikelnummer

1s, Neble By, Boeslunde

Virksomhedens art

Årssøer, smågrise og slagtesvineproduktion

Ejer af ejendommen

Anders Nyvang Andersen

Hovedaktivitet

Svineproduktion

CVR-nummer

21846481

CHR-nummer

94067

Godkendelsestype

Miljøgodkendelse, § 16a stk. 1.
over 3.500 kg NH₃

Godkendelsesdato

24. april 2019

Myndighed

Slagelse Kommune
Center for Miljø, Plan og Teknik, teknik@slagelse.dk

Kontaktperson

Sanne Lund Kolenda, sannl@slagelse.dk

**Journalnummer i Slagelse
Kommune, Teknik og Miljø**

330-2018-52208

**Ansøgningsskema fra hus-
dyrgodkendelse.dk**

nr. 205097

Resumé

I august 2017 trådte den ny husdyrlov i kraft, som er baseret på stipladsmodellen. Det vil sige, at efter den nye lov godkendes det samlede staldareal, i stedet for en maksimal årlig produktion af dyr. Det årlige tilladte dyrehold har efter en screeningafgørelse af Vestsjællands Amt fra den 12. oktober 2004 været på 220 årssøer, 5910 smågrise ml. 7-30 kg og 5910 slagtesvin ml. 30-100 kg.

Der meddeles her miljøgodkendelse til et samlet produktionsareal på 2.077 m², til produktion af årssøer, smågrise og slagtesvin. Det er således muligt fremadrettet at ændre på antallet og vægten af dyreholdet i forhold til den godkendte årlige produktion fra 2004.

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med den ny godkendelse.

Afgørelse og godkendelsesvilkår

Slagelse Kommune meddeler miljøgodkendelse til produktion af årssøer, smågrise og slagtesvin på Tronagervej 25, 4242 Boeslunde.

Der gives miljøgodkendelse til et samlet produktionsareal på 2.077 m².

Slagelse Kommune vurderer, at svineproduktionen på Tronagervej 25, kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde uden væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

Miljøgodkendelsen gives på vilkår til husdyrbrugets drift. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der er givet i forbindelse med ansøgningen, gældende vejledninger samt oplysninger, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøtilladelsen gives med hjemmel i § 16a stk. 1 (ikke IE) i husdyrbrugloven¹, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Det er ansøgers ansvar at indhente eventuelle dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og tilladelsens vilkår overholdes. Tilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter godkendelsesdatoen.

Hvis godkendelsens forudsætninger ikke er opfyldt, eller godkendelsens vilkår ikke efterleves, kan dette medføre, at hele eller dele af godkendelsen bortfalder.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal på ejendommen.

Vilkårene i godkendelsen er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. husdyrlovens § 40. Det betyder, at tilsynsmyndigheden som udgangspunkt ikke kan stille nye krav til driften før end der er forløbet 8 år.

---

¹ LBK nr. 256 af 21. marts 2017 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Vilkår for miljøgodkendelsen

Generelle vilkår

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedr. husdyrbruget på ejendommen Tronagervej 25, 4242 Boeslunde. Husdyrbrugets dyrehold er tilknyttet CHR nr. 94067.
2. Husdyrbruget med tilhørende anlæg skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nr. 205097 af 16. august 2018.
3. Den, der til enhver tid har ansvaret for husdyrbrugets drift, er ansvarlig for at vilkårene for husdyrbruget overholdes.

Godkendte Staldanlæg og Gødningsoptbevaringsanlæg

4. Miljøgodkendelsen omfatter de stalde- og gødningsoptbevaringsanlæg, der er vist i indsatte oversigtskort:

kort 1: Oversigtskort over stalde og gyllebeholdere.

Produktionsarealets størrelse

5. Husdyrproduktionens stalde (jf. kort 1) og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel og må ikke overstige de 2.077 m², som fordelt og angivet i ansøgningsmaterialet:

Staldafsnit	Stald-Størrelse m ²	Dyregruppe	Gulvsystem	Produktionsareal, m ²
1. Løbe/drægtighedsstald	591	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	433
2. Farestald	424	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	288
3. Smågrise stor	173	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	111

4. Slagtesvin	1030	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	795
5. Slagtesvin 2	193	Flexgruppe slagtesvin og smågrise	25-49 % fast gulv	155
6. Løbestier	76	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	68
7. karantæne	88	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	68
8. Smågrise lille	180	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	93
9. Gyltestier i farrestald	49	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	38
10. Ornegang	28			
11. Gyltestier 2	43	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	42
Samlet produktionsareal				2.077

Vilkår -drift

Gødningsopbevaring og håndtering

6. Håndtering af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås. Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild udenfor gyllebeholderen.

Dette kan være ved:

Anvendelse af faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at al spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles.

Sugning med overløbssikring, således at gyllen ved overfyldning løber tilbage til gyllebeholderen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren kan dokumentere, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle uden for gyllebeholderen.

Ventilation

7. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst én gang årligt.

Vask

8. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en støbt, tæt vaskeplads med afløb til gyllebeholder eller anden tæt beholder. Vaskevandet må ikke uden forudgående tilladelse fra kommunen afledes som spildevand eller til overfladevand.

9. Affaldshåndtering, olie, kemikalier m.m.

10. Olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild

kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.

11. Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
12. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald, olieaffald og anden farlig affald skal opbevares for minimum 3 år tilbage

Vilkår - gener

Skadedyr

13. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
14. Det skal til enhver tid tilstræbes at vedligeholde, renholde og rydde op på ejendommens indendørs og udendørs arealer, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Lugt

15. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støj

16. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer:

	Mandag – fredag kl. 06.30 – 18.00	Mandag – fredag kl. 18.00 – 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 06.30
	Lørdag kl. 06.30 – 14.00	Lørdag kl. 14.00 – 22.00	
		Søn- og helligdage kl. 06.30 – 22.00	
dB (A)	55	45	40

17. Virksomheden, skal for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene, kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder, kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

18. Defekte og støjende anlæg, pumper, kompressorer eller lignende skal straks udbedres eller skiftes.

Vilkår- ophør af produktion

19. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

Uheld og risici

20. Der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen.
- En opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m.

21. Beredskabsplanen skal ajourføres efter behov, dog mindst én gang årligt.

22. Ved driftsuheld, hvor der er sket eller hvor der er fare for en større forurening af omgivelserne, skal alarmcentralen **straks** kontaktes på tlf. **112**.

23. Ved driftsuheld, hvor der er risiko for forurening af jord, luft eller vand, skal virksomheden foretage de fornødne foranstaltninger for at undgå forurening.

Offentliggørelse og klagevejledning

Høring

Ansøgningen blev forannonceret på Slagelse Kommunes hjemmeside i perioden 1. oktober til 28. oktober 2018, så enhver med interesse i sagen havde mulighed for at se eller kommentere sagen og få en kopi af udkast til afgørelsen. Der indkom inden bemærkninger i perioden.

Udkast til godkendelsen har været i 4 ugers parts- og nabohøring. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Offentliggørelse

Godkendelsen er annonceret på kommunes hjemmeside under aktuelle afgørelse og tilladelser indtil klagefristens ophør.

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristens udløb er den 27. maj 2019.

Klagen skal fremsendes direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet via den digitale klageportal, der kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevne-neshus.dk.

Vejledning om hvordan man logger på og anvender Klageportalen, findes også på klageportalens hjemmeside.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indkommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Slagelse Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Virksomheden vil blive underrettet, såfremt der inden klagefristens udløb indgives klager over afgørelsen.

Betingelser mens en klage behandles

Virksomheden vil kunne udnytte miljøgodkendelsen i den tid, Miljø- og Fødevareklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre Nævnet bestemmer andet. Dette indebærer dog ingen begrænsning for Miljø- og Fødevareklagenævnet adgang til at ændre eller ophæve miljøgodkendelsen.

Søgsmål

Opmærksomheden henledes på husdyrlovens § 90 vedrørende søgsmål. Heraf fremgår det, at såfremt det ønskes at prøve afgørelsen ved domstolene, skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Projektbeskrivelsen indeholder de oplysninger, ansøger og dennes konsulent har afgivet med ansøgningen. Kommunens vurdering er miljøvurderingen baseret på disse oplysninger, fra ansøgningen på husdyrgodkendelse.sk, samt fra kommunens eget kendskab til de lokale forhold. Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret i de respektive afsnit.

Ansøgning om miljøgodkendelse er fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 205097, version 1,) med tilhørende supplerende materiale tilsendt fra ansøgers konsulent Pill Krogsgaard, VKST I/S.

Indledning

På baggrund af en screeningafgørelse i 2004 har der været en årlig produktion af 220 årssøer, 5.910 smågrise ml. 7-30 kg og 5.910 slagtesvin ml. 30-100 kg.

Der er ikke sket produktionsmæssige ændringer inden for de sidste 8 år.

Dyreholdet ønskes optimeret i forhold til det eksisterende lovlige dyrehold og der er således på ny indsendt en ansøgning. Her søges om tilladelse efter den ny husdyrlovgivning, stipladsmodellen, til et samlet produktionsareal på 2.077 m². Det er således muligt fremadrettet at ændre på antallet og vægten af dyreholdet i forhold til den godkendte årlige produktion fra 2004. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller ændringer i stalden i forbindelse med den ny godkendelse. Ejendommen er ikke et IE-brug, men am-

moniakemissionen ligger over 3.500 kg NH₃/år, så der søges om godkendelse efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Lokalisering og planforhold

Ansøger oplyser

Husdyrbrugets anlæg ligger ca. 1.4 km nord for Boeslunde. Der er langt til naboer.

Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og områdets landskabstype beskrives som "vedligehold landbrugsflade". Det fremgår af kommuneplanen, at: "Udpegning af særlig værdifulde landbrugsområder er sket ud fra, at de blandt andet har en høj dyrkningsværdi og er i overensstemmelse med kommunens øvrige retningslinjer for det åbne land. Udpegningen skal sikre, at der stadig er landbrugsjord til rådighed. Der er ikke kommet væsentlige ændringer, oplysninger eller viden der ændrer udpegningen fra kommuneplan 2013, hvorfor udpegningen fastholdes i kommuneplan 2017."

Området er udpeget til skovrejsning.

Da der ikke sker bygningsmæssige ændringer på ejendommen, har kommuneplanens udpegninger reelt ingen betydning for godkendelse af husdyrbruget.

Ejendommen ligger tæt på Erdrupvej, hvorfra der er kort til Boeslunde og Korsør landevej.

Kommunens vurdering

Ifølge landskabskarakterkortlægningen i Slagelse Kommune er landbruget lokaliseret i *Korsør Randmorænelandskab*. anbefalinger til landskabsstrategien for dette område er at området *bør fortsat fremstå som et landbrugslandskab i middel skala med en transparent karakter, som giver mulighed for at opleve landskabet på tværs af landskabsrum*. Ansøgningen har ingen betydning for områdets strategi, da der ikke sker nybyggeri, som bør tænkes ind i den generelle landskabsstrategi for området.

Projektet overholder gældende lokaliseringskrav jf. husdyrlovens § 6 til byzone, rekreative områder og nabobeboelse.

Foto 1. Ejendommen er beliggende 1,4 km nord for Boeslunde. (Markeret med rød prik)

Da ansøgningen omhandler et eksisterende staldanlæg beliggende i et landbrugslandskab, og da der ikke foretages bygningsmæssige ændringer er der ikke yderligere bemærkninger til placeringen af staldanlæg mv.

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal og dyrehold

Ansøger oplyser

Det samlede produktionsareal er opmålt til 2.077 m², og:

- I farestaldene er søerne opstaldet i kassestier med delvis fast gulv
- I løbestalden er søerne opstaldet i enkeltstier med drænet gulv og spalter
- I drægtighedsstalden er søerne løse i stald med delvis fast gulv
- Smågrisene opstaldes i to-klimastalde med delvis fast gulv
- Hovedparten af slagtesvinene går i stier med drænet gulv og spalter, mens resten er opstaldet med delvis spaltegulv.

Produktionsarealet størrelse er angivet som 2.077 m² som følgende (se kort 1):

staldareal Anders Nyvang Andersen, Tronagervej				
		mål	m2	staldtype
stor smågrisestald (øst)		17,12 x 6,5	111	toklima
lille smågris		10,94 x 8,5	93	toklima
karantænestald		5,45 x 1,98	54	2/3 fast
slagtesvin 1, ungsvin		2,5 x 4,43 x 14	155	2/3 spalter
slagtesvin		4,3 x 15,4 x 12	795	fuldspalte
forestier		2,50 x 1,60 x 72	288	kassestier
gyltestier i forestald		3,15 x 3 x 4	38	1/3 spalte
drægtighedsstald		22,2 x 19,5	433	delvis spalte
gyltestier i dr. Stald		3 x 3,5 x 4	42	fuldspalte
løbestier i dr. Stald		1,5 x 2,5 x 18	68	fuldspalte
sum			2077	

Foto 2. Kortbilag viser placeringen af produktionsarealet. Bemærk 155 m² "slagtesvin 2" er ansøgt som flex-gruppe for både smågrise eller slagtesvin i ansøgningsmaterialet.

I nær tilknytning nord for staldanlæggene er der placeret 2 gyllebeholdere, med et overfladeareal på henholdsvis 409 og 626 m².

Udover de angivne produktionsarealer er der 4 stålsiloer til foderkorn og foderlade. Der er desuden en maskinhal samt kornsilo til opbevaring af salgskorn.

Kommunens vurdering

Både i den nuværende og ansøgte produktion på ejendommen er der en full-line svineproduktion på 2.077 m² produktionsareal. Formålet med det ansøgte er at kunne optimere dyreholdet i forhold til antal og vægtgrænser i forhold til den eksisterende produktionstilladelse. 155 m² er ansøgt som flexgruppe til enten smågrise eller slagtesvin, for at øge fleksibiliteten.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger dels af produktionsarealets størrelse i staldene, overfladearealets størrelse på gyllebeholderne, placeringen af disse anlæg samt dyresammensætning og de anvendte staldsystemer. Kommunen stiller derfor vilkår til at det ansøgte produktionsareal og dyretyper overholdes, så at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Gødningsopbevaring og håndtering

Ansøger oplyser

Til produktionen er der 2 gyllebeholdere på samlet 4.300 m³. De ligger i tilknytning til staldanlægget. De er opført i grå betonelementer og ligger ca. 2-2,5 m over terræn.

Oversigt over husdyrbrugets opbevaringsanlæg:

Beholder	Type	Byggeår	Kapacitet, m ³	Del af opb. kapacitet
Gyllebeholder 1	Betonbeholder	1984	1.750	40
Gyllebeholder 2	Betonbeholder	2001	2.550	59
Forbeholder x 1	Beton		25	1
Gyllekummer			( )	
Samlet kapacitet			4.325	

Gødningsproduktionen er beregnet i regneark fra SEGES fra 2016.

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:

Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årso	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Løsg. delvis sp.	220	29,6	-	7		970
Årssøer farestald	Kassestier	220	29,6		7		371
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	5.910	-	7	30		670
Slagtesvine prod.	Delvis spaltegulv	5.910	-	30	100		2.507
I alt							4.519

Faktisk tilledning til gyllebeholder	5,383		4,445	-937
Kapacitet i mdr.	9,6		11,7	2,0

Gødningsproduktionen, efter regulering for tørfoder og vask af stalde, er for den aktuelle produktion samlet 4.445 m³. Der er dermed beregnet 11,7 mdr. opbevaringskapacitet.

Udbringning af husdyrgødning foretages af maskinstation. Ca. halvdelen udbringes fra ejendommen med gyllevogn med slæbeslanger. Den anden halvdel, som skal transporteres længere væk køres bort med lastbil.

Kommunens vurdering

Slagelse Kommune vurderer, at med al vaskevand i regnet, er opbevaringskapaciteten

minimum 9 måneder og dermed er der tilstrækkelig kapacitet, til at husdyrgødningen kan udbringes på de mest optimale tidspunkter i forhold til planternes næringsoptag og derved undgå utilsigtet nedsivning af næringsstoffer til grundvandet.

Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og beholderkontrolbekendtgørelsen³ og dermed vil være tilstrækkelige til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

For at minimere risikoen for spild i forbindelse med udbringning af gylle stilles vilkår om, at håndtering af husdyrgødning altid skal foregå under opsyn og således, at spild undgås. Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild udenfor gyllebeholderen.

Ventilation

Der er mekanisk ventilation i alle svinestaldene, der er i drift døgnet rundt. Ansøger oplyser at disse optimeres og reguleres efter den aktuelle belægning. Der foretages jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.

Kommunens vurdering

Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og regelmæssig rengøring og vedligehold af ventilationssystemet påvirker lugtemissionen fra staldene. Kommunen vurderer derfor, at der skal være fokus på driften af ventilationsanlægget. Der stilles vilkår om, at ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst én gang årligt.

Energi- og vandforbrug

I det nedenstående er ansøger oplysninger om energi- og vandforbrug, samt spildevand.

Energiforbrug

Ressource	kWh
Elforbrug (norm tal)	142.909
Varme (normtal)	71.859
El-forbrug (oplyst)	170.000
Varmeblæser til udtørring	1.000 l
Dieselolie til traktor (faktiske tal)	2.500 m ³ /år

Normtallene er beregnet i "Energi-midt"s regneark for energiforbrug. Der er regnet med hjemmeblandet foder.

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.

³ Bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft (BEK nr. 1322 af 14/12 2012).

- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås. Belysning i drægtighedsstald reguleres med timer.
- Der er ingen udendørs belysning.
- Der kan manuelt åbnes nødopluk i alle staldafsnit ved strømsvigt og høje temperaturer i stalden. Desuden går der alarm til ejers mobil ved strømsvigt.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der BAT, når der etableres (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperatur styring, der sikrer temperaturkontrol og minimums-ventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Med henvisning til tiltag på ejendommen anvendes der BAT for elforbrug.

Vandforbrug

	220 søer
Drikkevand*	4899
Drikkevandsspild*	325
Vaskevand (stalde)	395
Vaskevand (maskiner)	100
Servicerum/bolig	170
Samlet vandforbrug normalt	5.789
Vandforbrug oplyst	6.000 m ³

*(Håndbog i svinehold 2007). Beregnet ud fra en produktion på 5910 smågrise og slagtesvin.

Ejendommen forsynes med vand fra Boeslunde vandværk.

- Drikkevandsnpler er placeret over trug, de efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå at ødelagte vandrør får lov til at lække.

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug. Dvs. der anvendes BAT for vandforbrug.

Spildevand

	Ansøgt	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	620 m ³	Gyllebeholder

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde ledes til gyllebeholderen og er medregnet i norm for gyllemængde.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at forbruget er, hvad der kan forventes af en produktion og dyrehold af den pågældende størrelse.

Der føres løbende kontrol, rengøring og vedligeholdelse af anlæggene, hvilke er relevant for at mindske vand og energiforbruget på ejendommen. Kommunen vurderer at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesvarende teknikker. Flere af disse er at betragte som BAT, som ansøger oplyser.

Kommunen forventer at udgifter til vand og energi vil anspore til at spare på ressourcerne. Der stilles således ikke specifikke vilkår til løbende forbedringer eller egenkontrol.

Der sker ikke bygningsmæssige eller driftsmæssige ændringer, der påvirker afstrømning af overfladevand eller spildevand. Der er en ældre møddingsplads på ejendommen med afløb til gyllebeholderen, der benyttes som vaskeplads. Der stilles vilkår til at al vask af maskine og udstyr foretages på denne plads.

Affald og kemikalier

Døde dyr

På søerne er der en dødelighedsprocent på 14%, på smågrisene på 4% og på slagtesvinene 4%. Dette svarer til ca. 31 søer og 236 smågrise og 236 slagtesvin på årsplan.

Døde dyr opbevares overdækket på fast areal og afhentes 1 gang ugentligt eller efter behov. Smågrise samles i kølecontainer, der sættes til afhentning på den faste plads. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentnings-tidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag. Placering af døde dyr fremgår på vedlagte beliggenhedsplan.

For øvrigt brandbart affald gælder, at det samles i container og afhentes af vognmand.

Fast affald

Type	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04 samt øvrigt brændbart	2 t	400 l container	Afhentes 2. gange månedligt af vognmand
Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	40	I sække i maskinhal	Genbrugsplads
Jern	500		Genbrug

Beskrivelse af kemikalier generelt

Type	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Sprøjttemiddelrester EAK kode 20 01 19	0		
Spildolie EAK kode 20 01 26	200 l	I tromler i maskinhus	Afhentes DOG
Veterinært affald (kanyler, tomme)	20 bokse	I bokse i mand-skabsrum	Genbrugsplads

medicin flasker) EAK kode 18 01 03			
---------------------------------------	--	--	--

Veterinær artikler og kemikalier

Medicin opbevares i køleskab i mellemgang.
Desinfektion til stalde opbevares i foderlade.

Olie og kemikalier

Der er 1 nedgravet olietanke på ejendommen (1.500 l). Der er 3 dieseltanke hhv. foderlade (1.200 l), maskinhus (2.500 l), kornsilo (1.500 l).

Kommunens vurdering

Ansøger oplyser at den øvrige affald udover det småt brændbare, sorteres og køres på genbrugsplads. Der stilles vilkår om, at kvitteringer på bortskaffelse af affald gemmes minimum 3 år tilbage. Vilkåret stilles af tilsynshensyn.

Der stilles vilkår om, at pesticider og kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlag, uden afløb i nærheden. Beholdere med spildolie skal stå på spildbakke. Kvitteringer for afhentning af DOG skal gemmes.

Olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden risiko for afløb af spild til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Eventuelt spild kan derved ses og skal opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.

Rengøring af maskiner og lastbiler skal ske på den gammel møddingsplads indrettet til vaskeplads) med afløb til gyllebeholder eller særskilt beholder af hensyn til de olierester, næringsstoffer m.v. som sidder på.

Flydende kvælstof skal placeres hensigtsmæssigt på den gammel møddingsplads, som anvendes til vaskeplads.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

Ansøger oplyser

Beregning af lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg beregnes i lugtenheder. Beregningen baseres på produktionsarealets størrelse i m² og staldsystemet. Geneafstandene beregnes ud fra anlæggets lugtenheder. Beregningen foregår dels ved hjælp af FMK-vejledningen og dels den nye lugtvejledning.

Naboer Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Tronagervej 30 mod øst. Første hus i samlet bebyggelse er Neblevej 24 ca. 1,1 km mod syd, og byzone Boeslunde ca. 1,4 km mod syd.

Nedenstående viser lugtberegningen foretaget i det digitale ansøgningsystem.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Tronagervej 30	0	NY	168	168	209	Ja
Nebblevej 24	0	NY	384	345,6	1134,4	Ja
boeslunde	0	NY	525	498,8	1464,4	Ja
gryderup	0	NY	525	525	2155,6	Ja

Udvidelse af produktionen overholder samtlige lugtgenekriterier.

Kommunens vurdering

Som det fremgår af ovenstående tabel for lugtberegningen, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig i landzone. Slagelse Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige lugtgener for naboerne i lokalområdet.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange kan tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, stilles der vilkår om, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer lugtgenerne.

Transport

Ansøger oplyser

Transporter med lastbiler kommer fra Korsør Landvej gennem Boeslunde og op ad Erdrupvej.

Antal transporter årligt	Ansøgt	Tidsrum
Gylle transport fra ejendom (27t læs) gyllevogn/lastbil	152	I perioden for udbringning af gylle køres i døgndrift
Flydende kvælstof	4	Ved såning i døgndrift
Indtransport af korn med traktor (17 t/læs)	117	I høst køres i døgndrift
Foder transporter løsvægt	12	Hverdage 06-18.
Fodertransporter sækkevarer	6	Hverdage 06-18.
Afhentning af døde dyr	1-2 ugentligt	Hverdage 06-18.

Udlevering af slagtesvin	52	Hverdage 06-18
Afhentning slagtesøer	17	Hverdage 6-18
Dieselolie	20	Hverdage 06-18
Transporter i alt	458	
Gns. antal pr. dag	1,3	
Antal uden gylle- og kornkørsel	189	
Gns. antal pr. dag	0,5	

Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport indenfor normal arbejdstid.

Transporter med gylle til markarealer og indtransport af korn til foder er sæsonarbejde og forekommer derfor i koncentrerede perioder forår og efterår.

Der er i ikke ændringer i produktionen og dermed heller ikke i antallet af kørsler i forbindelse med miljøgodkendelsen. Produktionen giver i alt 459 kørsler, heraf mere end halvdelen er kørsler i forbindelse med såning og høst.

Kommunens vurdering

Antallet af transporter og arten heraf vurderes at ligge indenfor det normale af, hvad der må betragtes som forventeligt fra et husdyrbrug som det ansøgte.

Ejendommens til- og frakørsel til offentlig vej ligger hensigtsmæssigt. Der er således ingen nabobeboelser inden for 100 m af ejendommens tilkørselsforhold til offentlig vej.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for nabobeboelser.

Støv, støj skadedyr og fluer

Ansøger oplyser

En husdyrproduktion giver anledning til støv og støj inden for ejendommens grænser. Der er imidlertid ikke tale om en ændring i produktionen, så der er ikke øget støj og støvbelastning af omgivelserne.

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der vil være begrænset støj fra dyr og foderanlæg udenfor bygningerne.

Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	I kip	Hele døgnet	*Efterses og renses

Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 06.00-15.30 alle dage – løbeafdeling 7-20	*begrænset støj uden for bygning
Foderanlæg	I foderlade		Indendørs
Kørsel med maskiner	Lastbil med gylle fra ejendom til udspretningsarealerne	I højsæsonerne – hele døgnet	* Der tages hensyn til naboer i forbindelse med gylleudbringning

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Der blandes foder på ejendommen. Korn og løsvare opbevares i siloer i foderlade.

Der er ikke mulighed for skadedyr at komme ind i siloerne. Foderladen rengøres jævnligt. Halm opbevares i foderlade samt i foderlade ved drægtighedsstald.

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Der sørges for, at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, som opbevares overdækket og i containere.

Fluer bekæmpes efter gældende regler, og der er ikke et generelt flueproblem på ejendommen i dag. Fluer bekæmpes med stalosan. Bekæmpelse af rotter foregår med aftale med Anticimix.

Kommunens vurdering

Støv

Ansøger oplyser at der ikke er væsentlige problemer med støv på ejendommen. På baggrund af driftsformens ringe støvgenerering samt afstanden til nabobeboelser vurderer kommunen, at den daglige drift af anlægget ikke vil medføre væsentlige støvgener i nærområdet.

Støj

Slagelse Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser grundet afstanden til disse.

Kommunen vurderer, at støjen fra vedvarende støjkilder fra anlægget ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse. Der stilles dog vilkår om at de vejledende støjgrænser overholdes. De vejledende støjgrænser gælder ikke for det periodevise markarbejde.

Transport og markarbejdet kan forårsage, at de anbefalede grænseværdier for støj overskrides ganske kortvarigt – for eksempel når en traktor passerer en naboejendom. Da dette vil være ganske kortvarigt, vurderer kommunen, at det ikke vil være til nogen væsentlig gene.

Der er endvidere opsat vilkår om servicering og vedligehold af gårdens tekniske anlæg, herunder ventilationsanlæg, der sikre at det tekniske anlæg ikke støjer unødigt.

Skadedyr

I forhold til skadedyr finder Slagelse Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gun-

stige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning og foderspild, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr skal disse skal bekæmpes i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (tidligere Statens Skadedyrlaboratorium), fastsatte retningslinjer herom. Retningslinjerne opdateres efter behov.

Der stilles vilkår om at ejendommens arealer renholdes og holdes ryddelige for at mindske risikoen for tilhold af rotter. Endvidere stilles vilkår om at fluer skal effektivt bekæmpes.

Ammoniakemission og naturpåvirkning

Ansøger har via ansøgningsystemet foretaget en konkret ammoniakdepositionsberegning på de aktuelle ammoniakfølsomme naturområder.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlæg og opbevaringslagre i det aktuelle projekt, kan blive påvirket væsentligt som følge af ammoniakemissionen.

Ansøger oplyser

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg og opbevaring af husdyrgødning.

Ammoniakemissionen beregnes i it-systemet, hvor der også udføres en beregning af den maksimale tilladte emission, som er opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT beregning).

BAT emissionskrav for ammoniak:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3255	414	3669
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3255	414	3669
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede emission fra stald og gylleholdere er udregnet til 3.669 kg NH₃-N/år.

Påvirkning af natur

Indenfor 1 km fra ejendommen er der meget få naturområder.

Anlægget ligger ca. 5,3 km nord for nærmeste kat. 1 naturområde, der er et overdrev i habitatområde ved Skælskør nor. Anlægget ligger ca. 4,4 km øst for et kat 2. naturområde, der er et overdrev ved Korsør nor. Der ligger 3 kat 3. naturområder indenfor 1-1,5 km fra anlægget.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **3668,5** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
mose øst	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
overdrev vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
syd, skælskør nor	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Indenfor 8 års perioden er merdepositionen på nærmeste naturområde ikke steget og totaldepositionen på det nærmeste kat. 3 arealer er på 0,2 kg NH₃. Merdeposition/totaldeposition holder sig hermed indenfor kriterierne i husdyrlovens bekendtgørelse for alle naturområder.

Kommunens vurdering

Der er krav til den maksimale deposition af ammoniak til ammoniakfølsomme naturområder. Totaldepositionen fra staldanlægget til kategori 1-natur må maksimalt være mellem 0,2 -0,7 kg N/ha/år. Til Kategori 2 og 3-natur må depositionen maksimalt være på 1 kg N/ha/år. Der er beregnet ammoniakemission fra staldanlægget og til nærmeste beskyttede naturområder.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det nærmeste ammoniakfølsomme Natura 2000 område er et *surt overdrev* i en afstand af 5,3 km og en *hængesæk* beliggende 9,3 km syd for staldanlægget.

Samlet vurderes det derfor grundet afstanden, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område 162: "Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø" ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke udpegningsgrundlaget væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det produktionen på Tronagervej 25, der er beliggende udenfor Natura 2000-områderne ikke kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jf. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene, vurderes at ville blive påvirket.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha foruden overdrev større end 2,5 ha som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

Der er ingen kategori 2-natur inden 4 km af ejendommen.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Den beregnet ammoniakdeposition til den nærmeste kategori 3-naturområder er en mose i en afstand af ca.1 km sydøst for ejendommen. Totaldepositionen fra staldanlægget er på 0,2 kg N/ha/år og derved under 1 kg N/ha/år.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Slagelse Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte.

Der er intet konkret kendskab til forekomst af bilag IV arter i eller omkring anlægget inden for 3 km.

Slagelse Kommune vurderer, at det på baggrund af den eksisterende viden må antages, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Ud fra den beregnede ammoniakdeposition i naturområderne, er det kommunens samlede vurdering, at omkringliggende naturområder ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte, idet det ansøgte dyrehold overholder de generelle beskyttelseskrav. Der er derfor ikke stillet vilkår til driften i forhold til naturområder.

Samlet vurdering

De beregnede ammoniakbelastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end husdyrlovens beskyttelsesniveau, således som det er fastlagt i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholdelse af beskyttelsesniveauet i bilag 3 vil, jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) føre til, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder vil være uvæsentlig. Det er Slagelse Kommunes opfattelse, at der i sagen ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat.

Kommunen finder, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af naturområder - herunder Natura 2000-områder samt de arter og naturtyper, områderne er udpeget for at beskytte. Derfor vurderes der ikke at være grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag på det ansøgte.

Driftsforstyrrelser og egenkontrol

Uheld og driftsforstyrrelser

Ansøger oplyser følgende:

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlægget.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- Uheld med lækage af olietanke

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør
- Strømsvigt slukker ventilation.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholdere tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- Ved strømsvigt er der automatisk nødopluk i alle staldafsnittene, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Der udarbejdes 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietanke er godkendt og kontrolleres jævnligt.
- Medicin opbevares i aflåst rum
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der skal stilles vilkår om en beredskabsplan for at minimere risikoen for miljøet ved evt. uheld og driftsforstyrrelser. Beredskabsplanen skal være tilgængelig og kendt for husdyrbrugets ansatte og skal revideres mindst en gang pr. år. Det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld.

Anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT)

Det skal sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), og at

husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet ift. ammoniakemission (økonomisk proportionalitet).

Ansøger oplyser følgende om anvendelse af bedst tilgængelige teknik:

Råvarer

Der er tørfodring. Der anvendes 2 foderblandinger til søerne hhv. en drægtighedsblanding og en diegivningsblanding. Der udfodres 3 blandinger til smågrisene afhængig af deres vægt. Der udfodres 1 blanding til slagtesvinene.

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm. Herefter justeres foderplanerne løbende.
- Foderet indeholder et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT af sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og at udbringe gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Dette er gjort ved at opføre en ekstra gylletank.

Det er BAT for opbevaring af gylle at gyllebeholderne efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderen er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bund er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager.

Disse regler indebærer bl.a. 10 årig beholderkontrol.

Ammoniak

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg opbevaring af husdyrgødning.

Ammoniakemissionen beregnes i it-systemet, hvor der også udføres en beregning af den maksimale tilladte emission, som er opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT beregning).

BAT emissionskrav for ammoniak:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3255	414	3669
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3255	414	3669
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Der er tale om et brug, hvor der ikke sker noget nybyggeri eller ændring af eksisterende staldsystem. Der er derfor ikke noget BAT-krav.

Staldteknologi

Staldene er indrettet med delvis spaltegulv og drænet gulv med spalter. Der er tale om eksisterende staldafsnit hvorfor ingen af staldene skal leve op til nye BAT-krav.

Dyrevelfærdskravene til rode- og beskæftigelsesmateriale opfyldes i overensstemmelse med lovkrav ved opsætning af gnavepinde i alle stalde undtagen drægtigheds stald. Alle dyrene er opdelt i grupper og sektioner. Dette giver en målrettet fodrings- og temperatur strategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.

Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

Management

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens evt. medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfagrunder.
- Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads. Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

Kommunens vurdering af BAT

Råvarer

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne type af bedrift med hensyn til fodring herunder fasefodring i de forskellige vækststadier.

Opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning

BAT for opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning er beskrevet i BREF-dokumentet for bedste tilgængelige teknikker, og en overvejende del af tiltagene beskrevet i BREF-dokumentet er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Bedriften efterlever reglerne i ovenstående bekendtgørelse. Kommunen vurderer, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen opfylder kravet om BAT, ligesom det vurderes, at der i forbindelse med ejendommens drift tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

Ammoniak

Beregningen af BAT-kravet for det ansøgte husdyrhold er på 3.669 kg NH₃-N/år. Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er 3.668,5 kg NH₃-N/år. Det beregnede BAT-krav for ammoniakemission er således overholdt.

Staldteknologi

Kommunen vurderer, at der er anvendt BAT i forhold til teknologi og staldsystem som f.eks. delvis fast gulv. Dermed accepterer kommunen ansøgers valg og fravalg af bestemte teknikker ud fra, hvad der er proportionalt for den enkelte ejendom.

Management

Kommunen vurderer, at den oplyste management sikrer et godt overblik over husdyrbruget og en effektiv ressourceudnyttelse. Det vurderes sammenfattende, at husdyrbrugets management er at betragte som BAT. Der stilles vilkår i forhold til bortskaffelse af affald og til udarbejdelse af beredskabsplan.

Samlet BAT-vurdering

Slagelse Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Projektet overholder det fastlagte BAT-niveau for ejendommen. Kommunen vurderer derfor, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Alternativer løsninger og samlet vurdering

Ophør af husdyrbruget

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil gyllebeholderen blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Kommunens vurdering

Slagelse Kommune vurderer, at der ved eventuelt ophør af husdyrproduktionen skal foretages en fuldstændig oprydning på ejendommen for at forhindre forurening i forbindelse med produktionsophør. Dvs. dyr skal sælges/bortskaffes, affald, kemikalier og olie skal fjernes. Foderlagre og husdyrgødningslagre skal tømmes og bygninger og anlæg skal rengøres. Der stilles vilkår til dette.

Alternative muligheder

Der foretages ingen ændringer af eksisterende stalde, og det vurderes således, at det ikke er nødvendigt med belysning af øvrige alternativer til det ansøgte.

Samlet vurdering

I henhold til de beregninger, der er gennemført i det elektroniske ansøgningsystem, kan den ansøgte udvidelse gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Slagelse Kommunes vurdering vil det ansøgte med mulighed for optimering af dyreholdet ikke give anledning til væsentligt ændrede forhold for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, lugt, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Slagelse Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området omkring produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Slagelse Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Slagelse Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler.

Bilag 1

Ansøgers miljøkonsekvens rapport

---

1 a.

Der er søgt om fortsat anvendelse af et produktionsareal på 2.077 m² til fortsat sohold med full-line produktion af smågrise og slagtesvin, samt fortsat brug af 2 gyllebeholdere.

Der sker ingen ændring på ejendommen hverken bygninger, opbevaringsanlæg eller siloer. Denne miljøgodkendelse udarbejdes alene for at få godkendt ejendommens produktionsareal, så der efter den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse kan være det sohold som bygningerne kan rumme og dermed producere de smågrise og slagtesvin, det er muligt under hensyntagen til dyrevelfærdsreglerne. Fremadrettet vil den lovlige svineproduktion set i forhold til miljøgodkendelse af dyreholdet ikke være begrænset af antal og vægtgrænser.

Dette skyldes at grundlaget for den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse er, at udledningen af lugt og ammoniak fra en bedrift er den samme uanset hvor mange dyr der produceres, idet det er produktionsarealets størrelse, der er afgørende for emissionen.

Det eksisterende byggeri overholder alle afstandskrav, og ligger ikke indenfor bygge- eller beskyttelseslinjer og fredninger.

Husdyrbrugets anlæg ligger nord for Boeslunde. Ejendommen ligger i det åbne land i område, der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde

Landskabstype: "vedligeholdelse af landbrugsflade" med mulighed for skovrejsning.

Det er vurderingen at den fortsatte drift af bedriften ikke vil påvirke landskabelige værdier eller er i konflikt med kommuneplanen.

1b.

Der er ikke nærhed til andre husdyrbrug. Derfor er der i beregning af lugtpåvirkning af naboer ikke regnet med kumulation.

Mht. lugt sker der ikke en merpåvirkning af naboer, idet det er det samme produktionsareal, der indgår hhv. i nudrift og ansøgt drift. Lugtgenekriterierne i forhold til enkeltbolig, byzone og samlet bebyggelse er overholdt.

Ejendommen ligger ikke i nærheden af naturområder der er kategoriseret som kat. 1 eller 2 områder. Mht. ammoniakdeposition, så ligger naturområde "mose øst" indenfor kumulationsradius af 2 andre husdyrbrug. Der er i ansøgningssystemet foretaget beregning af husdyrbrugets påvirkning af relevante naturområder med ammoniak. Anlæggets påvirkning af naturområder ligger under de generelle afskæringskriterier både for totaldeposition og merbelastning.

Stald og gyllebeholdere er etableret efter gældende forskrifter, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen. Gyllebeholderne ligger mere end 100 m fra vandløb og søer.

Der sker ikke afledning af overfladevand fra ejendommen

Bedriften overholder de fastsatte genekriterier for hhv. lugt og ammoniak, der er fastlagt i lovgivningen. Der sker ikke yderligere påvirkninger af omgivelserne fra anlægget. Det vurderes at den fortsatte anvendelse af anlægget ikke vil have en væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

1c.

På ejendommen er management en væsentlig del af de foranstaltninger, der reducerer miljøpåvirkning og er med til, at man undgår væsentlige skadelige virkninger på miljøet.

Management korrekt håndtering af affald, rengøring i og omkring staldene, kontrol af el- og vandforbrug. Derudover er korrekt håndtering af gyllebeholdere med logbog for flydelag, samt korrekt håndtering af gyllen ved udbringning væsentlige forudsætninger for at undgå skadelige virkninger på miljøet.

Ejendommens beredskabsplan har også stor betydning for at kunne håndtere uheld og dermed reducere negative effekter.

Det vurderes at ansøger med de anførte tiltag har forebygget og begrænset væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

1d.

Der alene tale om at godkende det eksisterende produktionsanlæg under de nye husdyrgodkendelsesregler. Godkendelsen gør det muligt at udnytte potentialet i den eksisterende stald og fra ny viden om at det er produktionsarealets størrelse i m² der giver ammoniak og lugt til omgivelserne. Det giver derfor ingen mening at undersøge et alternativ med at producere flere dure på en anden ejendom.

Det vurderes at der ikke er egentlige alternativer til den ønskede godkendelse.

Bilag 2 Beredskabsplan

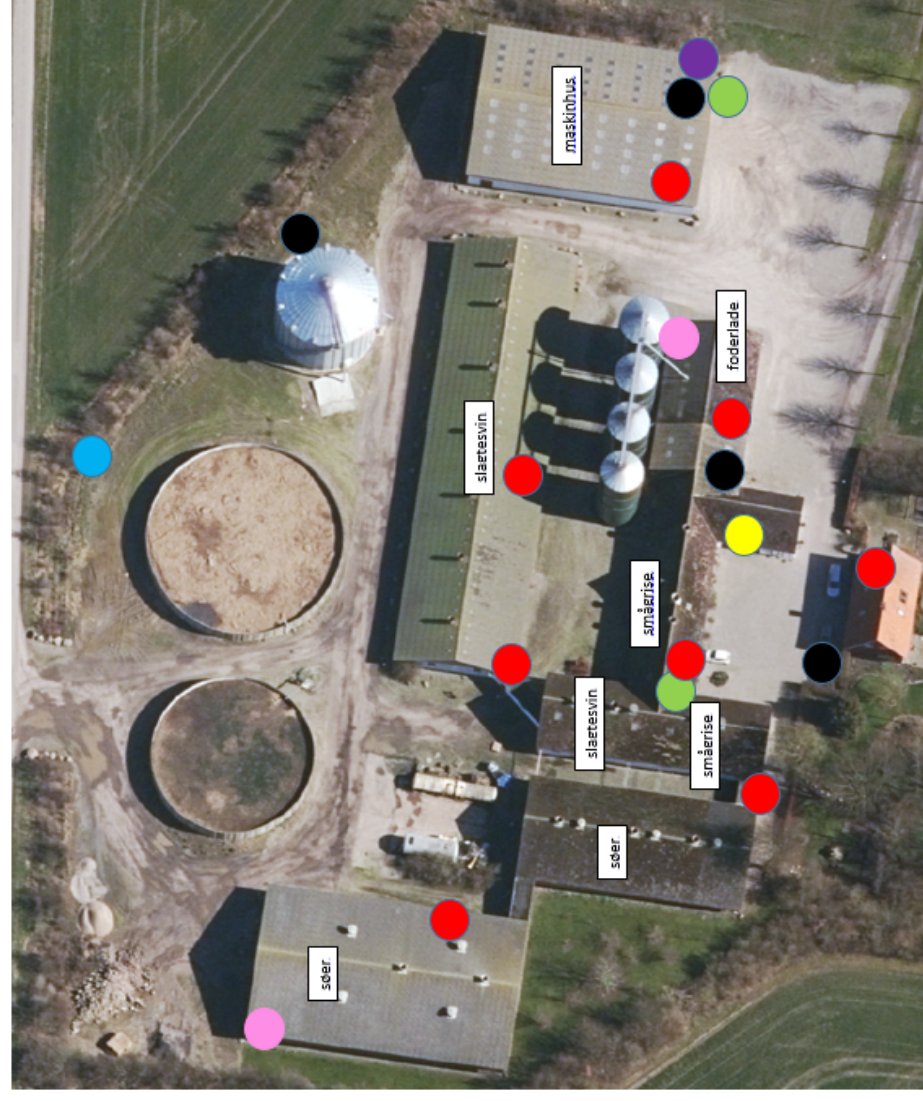

- Brandslukningsmateriel
- Hovedtavle, elafbryder
- Førstehjælpsudstyr
- Hovedvandhane/stophane
- Dieseltank
- Kemirum
- Halmoplæg

Telefonliste	
Brandvæsen	112
Ambulance	112
Miljømyndighed	112
Lægevagt	70 15 07 00
Akuttelefon	70 15 07 08
Falck	70 10 20 30
Anders	22 56 06 35
Brian	29 93 62 71
Elektriker: JP el	51 50 34 30
SEAS NVE	70 29 29 29
Nødstrøm- Coaster Service	47 52 89 11
Ventilation Madsorask	40 13 30 59
VVS/smed Jakob:	23 80 96 60
Vandværk:	40 82 77 43
Dyrlæge Claus LVK	21 71 53 00
Foder DLG	33 68 41 00
Skiold Foderblander	96 60 54 70
Funkti foderanlæg	70 22 31 63
Slagteri DC	89 19 19 20
Svinetransport DC	76 96 46 86
DAKA	87 95 92 22
Forsikring LOKAL	21 24 30 98
VKST hovednummer	7027 9000

Beredskabsplan:

Ironagervej 25, 4242 Boeslunde

Beredskabsplan, Anders Nyvang Andersen, Tronagervej 25, 4242 Boeslunde

Opdateret juli 2017

VKST

Telefonliste

Brandvæsen	112
Ambulance	112
Miljømyndighed	112
Lægevagt	70 15 07 00
Akuttelefon	70 15 07 08
Falck	70 10 20 30
Anders	22 56 06 35
Brian	29 93 62 71
Elektriker: JP el	51 50 34 30
SEAS NVE	70 29 29 29
Nødstrøm- Coaster Service	47 52 89 11
Ventilation ~~Madsorask~~	40 13 30 59
VVS/smed Jakob:	23 80 96 60
Vandværk:	40 82 77 43
Dyr læge Claus LVK	21 71 53 00
Foder DLG	33 68 41 00
Skild foderblander	96 60 54 70
Funki foderanlæg	70 22 31 63
Slakteri DC	89 19 19 20
Svinetransport DC	76 96 46 86
DAKA	87 95 92 22
Forsikring LOKAL	21 24 30 98

VKST hovednummer 7027 9000

Brand – instruks

Ring 112 og oplys

- Navn, adresse og det tlf., du ringer fra
- Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrerne kommet ud? – art og antal, der er fanget.

Ring til Anders 22 56 06 35

Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:

- Evakuer dyr.
- fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer.

Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene.

Oplys om:

- Adgangsveje.
- Hvor det brænder og omfang
- Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed.

Gylle – overløb

Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank og oplys

- Navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ring til Anders 22 56 06 35

Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.

Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Kemikalie og oliespild

Ring 112 ved større overløb af kemikalier og olie og oplys

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra.
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud.
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ring til Anders 22 56 06 35

Forsøg opdæmning for at undgå at kemikalier/olie løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.

Er kemikalier/olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Beredskabsplan, Anders Nyvang Andersen, Tronagervej 25, 4242 Boeslunde

Opdateret juli 2017

VKST

Personskade Ring 112 ved alvorlig skade og oplys: - Navn, adresse og det tlf.nr., du søger fra - Hvad er der sket og hvordan er PESOPROs tilstand? - Adgangsveje. Yd førstehjælp, hvis det er muligt. Førstehjælpsudstyr er placeret i mandskabsrum samt kemirum i maskinhus. Kontakt lægevagten ved lettere skade. Ring til Anders 22 56 06 35	Stopphaner og hovedafbrydere Elektricitet: Hovedafbryder er placeret i værksted, se kortet Vand: Hovedhanen er placeret i målerbrønden ved læbæltet mod nordlig indkørsel – se kortet. Ring til Anders 22 56 06 35	Strømsvigt Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign. Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el leverandøren og hør om varigheden af udfaldet Overvej behov for nødstrømsgenerator	Transport af bekæmpelsesmidler Kemikalier opbevares i lukket rum. Under transport er bekæmpelsesmidlerne beskyttet mod stød m.v. i en lukket kasse. Der kan medbringes en pakke savsmuld/kattegrus, plastpose og skovl til evt. opsugning af spild. Medbring altid mobil tlf. til opkald ved uheld. Der er førstehjælpsudstyr og øjenskylllemiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.
--	--	--	--

